

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 9P/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3523200008
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2023:3523200008.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú W. Y., E.. B. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky A. Š.Q., E.. B. XX.XX.XXXX, I. Z., A. XXX, a otca W. Y., E.. B. XX.XX.XXXX, I. E. A. E. K., J.. Č.. K. Ú. E. K. J. F. S., dieťa v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o E. Ľ. D., E.. B. XX.XX.XXXX, J. I. E. A. E. K., A.. X.. Š. XX, na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Mal. W. Y., E.. XX.XX.XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti matky; zastupovať a spravovať majetok maloletej bude matka.

II. Otec je povinný prispievať na výživu mal. W. mesačne sumou 50,- EUR, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky počnúc právoplatnosťou rozsudku.

III. Týmto sa mení Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 10.08.2020 č.k. 6P/45/2019-94.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom sa stará matka maloletej domáhala zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti k mal. W. Y.. Uviedla, že maloletá jej bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti v období, keď sa jej matka vrátila z výkonu trestu odňatia slobody a nedokázala sa o svoje deti plnohodnotne postarať. Hneď po návrate z výkonu trestu sa zamestnala a snažila sa začleniť do spoločnosti. Má aj probačný dohľad, ktorý jej má končiť v januári 2023. Situácia u matky maloletej sa zmenila cca pred dvoma mesiacmi, keď si s priateľom našla bývanie a postupne začala zabezpečovať starostlivosť o svoje deti. Tie sú striedavo u starej matky a u matky. Matka detí sa postavila na nohy a dokáže sa o svoje deti postarať. Deti by tiež chceli byť u mamy.

2. Matka maloletej s podaným návrhom súhlasila. Uviedla, že má tri deti, dve deti jej už boli vrátené do starostlivosti, a to synovia E. W. S.Á.. Všetky deti sú u nej od novembra, chce sa o ne starať, chce, aby boli šťastné s spokojné. Deti si medzi sebou rozumejú. Partner matky má k deťom dobrý vzťah, pracuje, sám deti nemá. V kontakte s otcom detí matka nie je, otec však dcéru niekedy volá. V čase, keď bol na slobode, dcéru kontaktoval. Výchovné problémy s deťmi nemá, snaží sa, aby to deťom išlo dobre aj v škole, aj keď dcéra má problém s angličtinou. Bývajú v prenajatom byte, kde mienia zostať dlhšie. Deti majú dobrý vzťah aj k starej matke, chodievajú za ňou. Matka starostlivosť o domácnosť zvláda.

3. Otec maloletej sa k návrhu nevyjadril.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky - starej matky maloletej, výsluchom matky, správami o príjmoch rodičov, správou kolízneho opatrovníka.

5. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 10.08.2020 č.k. 6P/45/2019-94, ktorý nadobudol právoplatnosť 15.09.2020, bola maloletá W. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky L. Š.. Obom rodičom bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. V rozhodnutí sa konštatovalo, že stará matka zabezpečovala starostlivosť už od septembra 2019 riadne. Aj matka sa na starostlivosti o dieťa podieľala, avšak sama by starostlivosť v uvedenom období nezvládla, nemala vyriešenú bytovú otázku, nemala finančné prostriedky. Aj maloletá chcela byť zverená do starostlivosti starej matky, pretože mama nemala peniaze a ani bývanie. Stará matka sa v tom čase už starala o ďalšie dve deti matky, E. W. S.. V predchádzajúcom období bola maloletá zverená do starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na jej výživu sumou 100,-EUR mesačne.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 14.03.2023 vyplýva, že maloletá od novembra 2022 býva v domácnosti matky. Domácnosť je na požadovanej hygienickej úrovni. Maloletá má v byte vlastnú izbu, v ďalšej izbe sú bratia E. W. S.. Matka pracuje v trojzmennej prevádzke, s deťmi jej pomáha priateľ, ktorý pracuje iba na jednu zmenu, prípadne stará matka. Mal. W. uviedla pred kolíznym opatrovníkom, že sa má dobre, v domácnosti mamy má svoju izbu, svoje súkromie, čo jej u babky chýbalo. Mama sa o nich stará vzorne, chodí riadne do práce. Keď je mama v práci, postará sa o nich priateľ matky alebo idú k starej mame. S babkou sú stále v kontakte, chce však zostať u mamy, pretože jej je tam dobre. Je zrejmé, že stará matka už nezabezpečuje starostlivosť o deti. V záujme detí je, aby starostlivosť zabezpečovala matka.

7. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

8. Podľa § 24 ods. 1 až 5 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o spoločnú osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem a ak obidvaja rodičia súhlasia so spoločnou osobnou starostlivosťou o dieťa, súd môže zveriť dieťa do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

9. Podľa § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým

dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

10. V danom prípade bolo preukázané, že matka maloletej je schopná v plnej miere zabezpečovať starostlivosť o maloletú. Tá je u nej už dlhšiu dobu a problémy sa zatiaľ neprejavili. Stará matka predstavuje pre matku pomoc a podporu, avšak primárne už nie je osobou, ktorá by priamo zabezpečovala starostlivosť o maloletú, keďže je schopná ju realizovať matka sama. Matka maloletej riadne pracuje, stará sa aj o svoje ďalšie dve deti, v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Nie je preto dôvod na pokračovanie v náhradnej osobnej starostlivosti. Súd preto zveril maloletú späť do starostlivosti matky. Otec maloletej je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody a osobnú starostlivosť o maloletú tak nemôže vykonávať.

11. Podľa § 62 ods. 1 až 7 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje. Ak je maloleté dieťa zverené do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, súd môže schváliť dohodu rodičov o výške výživného alebo môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov výživné neurčuje.

12. Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

13. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

14. Pri určení výživného vychádzal súd z potrieb maloletej a možností a schopností oboch rodičov podieľať sa na jej výžive.

15. Maloletá má bežné výdavky primerané veku.

16. Matka maloletej dosahuje príjem vo výške 870,08 EUR vrátane nemocenských dávok. Má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k synovi E. Š.Q., E.. B. XX.XX.XXXX, W. A.. S. Š., E.. B. XX.XX.XXXX. Tieto deti boli pôvodne tiež zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky L. Š., v súčasnosti sú už však v osobnej starostlivosti matky (konanie vedené pod sp. zn. 12P/1/2023).

17. Otec maloletej sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Poberá invalidný dôchodok vo výške 404,50 EUR. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi B. D., E.. B. XX.XX.XXXX, kde bolo výživné určené pôvodne Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 06.06.2007 č.k. 33P/94/2007-26 vo výške 2.000,-Sk (66,38 EUR).

18. Vychádzajúc z týchto skutočností súd za primerané výživné zo strany otca považuje sumu 50,-EUR mesačne. Je zrejmé, že takéto výživné môže slúžiť iba na uspokojovanie základných potrieb dieťaťa a ťažiskovo bude starostlivosť na matke, otec je však vo výkone trestu odňatia slobody a nemá iný zdroj

príjmov, pričom má ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Ide skôr o symbolické výživné, avšak týmto spôsobom sa otec bude aspoň čiastočne na výžive dieťaťa podieľať.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom písomne v troch vyhotoveniach. Tí účastníci, ktorí sa práva podať odvolanie vzdali, odvolanie podať nemôžu. Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schváli dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

V prípade podania odvolania sa v odvolaní uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením. Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie, resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia.